

Pavel HOLUB, *Liber pravitatis haeticorum z humpolecké farnosti z 50. až 80. let 18. století*, České Budějovice 2008 (bakalářská práce Ústavu archivnictví a pomocných věd historických Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, 95 s.).

Posudek oponenta bakalářské práce

Pavel Holub se problematikou humpoleckých nekatolíků, ať již tajných nebo po zveřejnění tolerančního patentu tolerovaných, zabývá několik let. Této problematice věnoval svou bakalářskou práci obhájenou před rokem na Historickém ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity i dva referáty na konferencích v závěru roku 2007. Předkládaná bakalářská práce se věnuje jednomu z pramenů, s nimiž při svých předchozích výzkumech pracoval, totiž knize napravených kacířů (*liber pravitatis haeticorum*). Jedná se o rukopis spadající do širší skupiny pramenů, na jejichž možnosti využití při studiu tajného nekatolictví nedávno poukázala vedoucí obhajované bakalářské práce Lenka Martínková.

Předkládaná bakalářská práce má promyšlenou a logickou strukturu. Po úvodním stručném seznámení s tématem představil Pavel Holub čtenáři základní literaturu k raně novověké církevní diplomacie. Následně se věnoval podobě církevní správy ve zkoumaném regionu, tedy v humpoleckém děkanství, přičemž kromě jiných písemností souvisejících s jejím výkonem položil důraz na agendu *pravitatis haeticorum*. Tento výklad mu poskytl nezbytné východisko pro poznání historických i správně-diplomatických souvislostí vzniku studovaného pramene. Právě v této kapitole prokázal Pavel Holub díky své znalosti pelhřimovského archivu hlubokou znalost studované problematiky; všímal si nejen typů dochovaných pramenů, ale také způsobu jejich dochování, jazyka a písma či jejich autorů.

Vlastní rozbor studovaného pramene, jehož edice tvoří podstatnou přílohu bakalářské práce (s. 41-79), rozdělil autor do tří částí. V genetické části se věnoval okolnostem vzniku rukopisu (zejména v komparaci s obdobnou knihou z Nové Cerekve), přičemž jej porovnával s dochovanou matrikou narozených, oddaných a zemřelých z let 1710 až 1777. Z jejich srovnání dospěl k závěru, že studovaná kniha vznikla mezi léty 1779 a 1782 a skládá se z opisů záznamů pořizovaných původně do matriky nebo z opisů výsledků odesílaných pražskému arcibiskupství. V druhé, analytické části autor nejprve popsal formální znaky rukopisu i obsah 45 zápisů vztahujících se k letům 1758 až 1782, které rozdělil do dvou základních skupin na formuláře o přijetí vyznání víry a zprávy o vyslýchání humpoleckých obyvatel. Závěrečná systematická část se věnoval především dvěma pisatelům rukopisu.

Se stejnou důkladností jako vlastní text bakalářské práce je připravena rovněž edice pramenů obsahující transliterovaný text doplněný poznámkovým aparátem, jmenný, místní a věcný rejstřík, dále konkordační tabulku, popisnou tabulku listů a folií i porovnání otázek z let 1763 a 1780.

Kdo zná Pavla Holuba, ví, že má někdy problémy s písemným vyjádřením svých jinak zajímavých a podnětných myšlenek. V předkládané bakalářské práci se tento handicap projevil v některých komplikovaných názvech kapitol (s. 17) a větných stylizacích. Potěšením pro mě naopak bylo, že počet pravopisných či stylistických prohřešků nepřesáhl míru obvyklou pro tyto studentské práce. Větší výhrady tak mám snad jen k některým metodickým formulacím: např. kniha nepokládá otázky badateli, ale naopak badatel knize (s. 7). Bývá také obvyklé, aby Seznam pramenů a literatury byl řazen před přílohy.

Bakalářskou práci Pavla Holuba s potěšením doporučuji k obhajobě a hodnotím jako **v ý-
bornou.**

PhDr. Josef Hrdlička, Ph.D.

Jindřichův Hradec, 24. srpna 2008